

ΘΕΑΤΡΑ

Οί ήθικοί σεισμοί, οί όποιοι τόσφ κλονίζουν τās κοινωνίας, έδραματοποιήθησαν υπό χροῦ συγγραφέως, τοῦ κ. Παπαζαφειροπούλου.

Οί «Σεισμός πλ η κ το» δέν ήρσαν, καίτοι σημεία τινα ήσαν πολύ ένδιαφέροντα. Θέματα τά όποία διεχειρίσθησαν μεγάλοι δραματοῦργοι, δέν είνε δυνατόν νά επιτύχουν ως δοκίμια. Ο συγγραφεύς έχει κάποιαν τέχνην, αλλά στερεείται δυνάμειος σκηναί τινες είνε καλώς τεθειμέναι, αλλά ό διάλογος είνε άπινος. Τήν ήρωίδα υπεκρίθη λίαν επιτυχώς ή κ. Κυβέλη.

Ο κ. Σπανδωνής, ό γνωστότατος Αθηναϊκός τύπος, ήθέλησε νά ταῦτίσῃ τήν ως δραματικού συγγραφέως όψιμον κάπως εμφάνισίν του μέ τήν ένεστῶσαν πολιτικήν κατάστασιν. Τό δρᾶμα του «Η Αθήνα μας» είνε ένας κόλαφος κατά τών ψευτοαριστοκρατικών κοινωνικών ήθων καί τής πολιτικής φλυοκρατίας. Αλλά πραγματεύεται τό θέμα του μάλλον ως άρθρογράφος ή ως δραματικός. Η έλλειψις τέχνης, συνοχής, λεπτότητος, σκηνηκού ένδιαφέροντος είνε τόσον μεγάλη μειονεκτήματα, ώστε τό άλγροατήριον μέ όλας τās δημοκοπικάς ρητορικάς άποστοφάς νά μείνη άδιάφορον Αλλά καί οί χαρακτήρες τών προσώπων διαγράφονται άσθενέστατα.

Ο κ. Νιρβάνας άφιέρωσε τό νέον δρᾶμα του εἰς τόν Έρωτα, τόν όποϊον φαντάζεται δοτῆρα πάσης εὔτυχίας όταν σπάσῃ τᾶ δεσμά του. Τό έργον έχει άρκετά καλά μέρη καί ό συγγραφεύς, όστις έως τώρα έκρίθη ως υπεράγαν «έσωτερικός», ήρχισε νά γίνεται αίσθητός τερος. Η υπόθεσις είνε καλώς έξευρημένη, καίτοι όχι πρωτότυπος. Ένάς άνδρωπος, όστις υπήρξε θυμια ένός έρωτος υποχωρήσαντος εἰς τās προλήψεις, όστις όργιάζει εἰς τās εύκόλους ήδονάς, κυμαίνεται έπειτα μεταξύ δύο έρωτων, καί τέλος άποθνήσκει έν μέσφ ένός θύματός του άυτοκτονήσαντος καί τών γελώτων τής κόρης του, ή όποία άπολαμβάνει τήν εὔτυχίαν τοῦ έλευθέρου έρωτος. Ο κ. Νιρβάνας απέδειξε χαρίσματα δραματικού συγγραφέως ικανοποιητικώτερα, δέν δύναται όμως νά εἴπῃ τις ότι δέν έχουν ανάγκην επιμελεστέρας καλλιέργειας. Η δεσποινίς Κοτοπούλη έπαίξε μέ πολλήν τέχνην.

Τό Έλληνικόν μελόδραμα, τό κάθε τόσφ νεκραναιστανόμενον χάρις εἰς τήν ακατάβλητον έπιμονήν καί αἰσιοδοσίαν τοῦ κ. Λαυράγκα, έκτός άλλων μελοδραμάτων τά όποία καί άλλτοι παρέσθησαν, έδωσε τόν «Μεφιστοφελήν» τοῦ Μπτόιτο. Τό έπιχείρημα ήτο τολμηρόν βεβαίως, άλλ' έχορησίμυσεν ως δείγμα ότι τό Έλλ. μελόδραμα, καίτοι άνυποστήρικτον, όργιάζει εἰς τήν πρόδον. Η κλασική μουσική τοῦ Μπτόιτο ή έχουσα Έλλ. άρχαιοπρέπειαν άπαιτεῖ μεγάλους καλλιτέχνας. Έν τοῦτοις ό κ. Βλαχόπουλος έπαίξε καλά καί ή δ. Θεοδωρίδου έδειξεν πολλήν φιλοτιμίαν.

Έκ τών παραστάσεων τοῦ «Αθηναίου» ιδιαιτέρας μείας αξίζει τό γεγονός τής διημέρου ή μάλλον διεσπέρου παραστάσεως τοῦ δεκαπράκτου δράματος τοῦ Γκυλλλάροτερ—τοῦ συγγραφέως τής «Προμάμης»—τοῦ «Χρυσομάλλου δέρατος». Απο τής έποχής καθ' ήν οί θίαιοι Αλεξιάδου καί Ταβουλάρη έδιδον εἰς τὰ παρὼλίσσια θέατρα εἰς δύο έσπέρας τοὺς «Αθλίους» καί τόν «Περιπλανώμενον Ιουδαίον», δέν έδόθη τόσον μακρά παράστασις. Τότε έπεξήλθον οί θίαιοι νά υποβάλψουν τās θεαματικάς καί άρελεῖς σαναήσεις τών λαϊκῶν τάξεων. Αλλά καί τό «Χρυσόμαλλον δέρα» δέν υπολείπεται εἰς τās τάσεις αὐτάς μέ τās ρωμαντικότητάς του, τās μονομαχίας, τās μαγείας καί τόν δράκοντα. Η τριλογία αὐτή άλλως τε εγράφη πρό έτών... 87.

Έκ τών ήθοποιῶν τοῦ θεάτρου τοῦ «Πανελληνίου» πρωταγωνιστεῖ εἰς χάριν καί τέχνην ή κυρία Νίτσα Μουστάκα, σύζυγος τοῦ έπίσης καλλίστου ήθοποιου κ. Κ. Μουστάκα. Εἰς τās κομωδίας λαμβάνει πάντοτε τᾶ

πρώτα μέρη, διακρίνεται δέ διά τήν λεπτότητα τής ύποκρίσεως. Εἰς τήν εἰκόνα, ήν δημοσιεύομεν, παρίσταται εἰς τόν ρόλον τόν όποϊον παίζει εἰς τό «Καρναβάλι τής Νίτσας». Η κ. Μουστάκα έπαίξε πολλάκις καί εἰς τό Βασιλικόν θέατρον.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Λυρικός οἶστρος, έμπνευσις άδρά καί μυστικισμός βαθύς, λατρεία πρὸς τόν εκλιπόντα άθάνατον κόσμον τής αρχαιότητος διαπνέουν τās σελίδας τοῦ νέου βιβλίου, τό όποϊον έγράψεν εἰς τοὺς άπαραριθμους θαυμαστάς του ό ήδύτατος τών πεζογράφων κ. Σπ. Παγανέλης. Τό νέον βιβλίον άφιερώνει εἰς τοὺς Δελφούς, οί όποιοι δέν ήτο δυνατόν νά τύχουν ένθουσιωδέστερου ύμνητοῦ. Ο κ. Παγανέλης φανατικός φυσιολάτρης καί εύγλωπτος κατήχητης τοῦ ώραίου περιέρχεται τὰ ιερά έδάφη, νοσταλγίς τοῦ παρελθόντος δραματιστής, μέ σπάνια εφύδια μελέτης καί εξάρσεως. Περιγράφει τήν Δελφικήν κοιλάδα, τήν φύσιν, άπικονίζει τήν αρχαίαν λαμπρότητα, τās πομπικάς θεωρίας, αναμνησκει τών θρύλλων, περιγράφει τό Γυμνάσιον καί τόν ναόν τής Προναίας Αθηνάς, τό μαντεῖον καί πλανάται ρεμβώδης ἐπὶ τών έρεπίων, χειραγωγῶν τόν αναγνώστην. Τοὺς «Δελφίους» ό συγγραφεύς περατοῖ διά μελαγχολικῆς μνείας τοῦ τελευταίου χρησμοῦ, όστις συμβολίζει τήν εκλιπούσαν Έλληνικήν λαμπρότητα.

*

Περὶ τής εξέλιξεως τοῦ πνεύματος, έξέδωκε σπουδαιότατον σύγγραμμα ό καθηγητής Α. Ραδοναν.

Ο συγγραφεύς στηριζόμενος ἐπὶ τών τελευταίων πορισμάτων εξέταζε τήν βαθμιαίαν πρόδον τοῦ άνθρωπίνου νοός διά μέσου τών αἰώνων, διά πολλῶν δέ νέων καί σπουδαίων επιχειρημάτων ύποστηρίζει τήν καταγωγήν τοῦ ανθρώπου ἀπὸ τοῦ πιθήκου. Έν ιδιαιτέρφ μακρῷ πίνακι εκθέτει πᾶν ό,τι κατά τοὺς τελευταίους εἰκοσιν αἰώνας παρήγαγε τό ανθρώπινον πνεῦμα, όσον άφορᾷ τās θετικές έπιστήμας, τήν φιλοσοφίαν, τās ώραίαις τέχνας καί τήν ιστορίαν.

*

Έν μικρῷ καί κομψῷ τόμφ εξέδωσαν «Δέκα μαθήματα περὶ τέχνης» άτινα εἰδάζεν ό καθηγητής Μάριος Πίλο εἰς τό Πανεπιστήμιον τής Βονωνίας.

Εἰς τό πρώτον μέρος ό σοφός καθηγητής πραγματεύεται περὶ τών σημείων τής τέχνης, ήτοι περὶ τής έμπνεύσεως, τής συνθέσεως καί τής χροιάς έν αὐτῇ, εἰς τό δεύτερον μέρος περὶ άναβαθμοῦ τής τέχνης, ήτοι περὶ τής μιμήσεως, τής κριτικῆς καί τής έπινόησεως αὐτῆς καί εἰς τό τρίτον μέρος περὶ τών μορφῶν τής τέχνης, ήτοι περὶ τής τέχνης έν τῷ βίφ, έν τῷ χρόνφ καί έν τῷ χώρφ. Εἰς τό τελευταίον μάθημα, πραγματεύεται περὶ τής τέχνης, καί τών καλλιτεχνῶν τοῦ μέλλοντος.

*

Εἰς δύο όγκωδεστάτους τόμους εξέδωθάν μετά πολλῆς οἰοκαλίας τὰ Στατιστικά αποτελέσματα τής γενικῆς άπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ τής Ελλάδος, τής γενομένης τήν 26 Οκτωβρίου 1907. Η έργασία αὐτή όφείλεται εἰς τήν άκάματον καί εὔσυνειδητον εργασίαν τοῦ ύπουργικοῦ γραμματέως κ. Γ. Χωματιανοῦ, όστις κατήρτισε μεθοδικῶς τοὺς πίνακας, εμφαίνοντας πλήρῃ τήν κίνησιν τοῦ πληθυσμοῦ κατά τήν γλῶσσαν, επάγγελμα, ήλικίαν, θρησκείαν κλπ.

*

Χρ. Ηλιοπούλου. Λόγος πανηγυρικός εἰς τήν 25 Μαρτίου, εκφωνηθείς έν τῷ ιερῷ ναῷ τής Εὐάγγε-

λιστρίας Τήνου. Ὁ κ. Ἡλιόπουλος εἶνε γνωστός ὡς ρήτωρ διὰ τὴν καλλιπέειαν καὶ τὴν ποιητικὴν ἔξαρσιν, ὁ λόγος τοῦ δὲ ἐπὶ τῇ ἔθνικῇ ἐπετείῳ εἶνε ἐκ τῶν καλλίστων αὐτοῦ.

★

Ἐπίτομος ἱστορία τῆς Κρήτης, ὑπὸ Στεφ. Ξανθοῦδιδου, ἰφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν Κρήτῃ. Σελ. 175 μετὰ 30 εἰκόνων καὶ χάρτου. Εἶνε τὸ πρῶτον βιβλίον ὅπερ ἐκδίδει ἡ νεοσύστατος Ἐκδοτικὴ Ἑταιρεία. Τὸ βιβλίον γραφὲν δι' εὐρύν κύκλον ἀναγνωστῶν, εἶνε σύντομον, εἶναι ὁμῶς γεγραμμένον ἐπὶ ἐπιστημονικῶν βάσεων. Διεξέρχεται ὅλας τὰς περιόδους ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων (Μινωικὸς πολιτισμός, Ὀμηρικὴ ἐποχὴ) καὶ διὰ τῆς Ἑλληνορωμαϊκῆς περιόδου, τῆς Μεσαιωνικῆς, Ἐνετοκρατικῆς, Τουρκοκρατίας φθάνει μέχρι τῶν ἀρμολαίων, μετὰ τὰς ὁποίας τερματῶνται ἡ ἀρρηφίλος καὶ περιπετειώδης ἱστορία τῆς ἡρωϊκῆς μεγαλονήσου τῆς Ἑλλάδος τῆς ὁποίας ἡ ἐνώσις θ' ἀποτελέσῃ τὴν κορωνίδα τῆς ἱστορικῆς τῆς ζωῆς.

★

Γεωργίου Ἀποστολίδου. Ἀνάλεκτα. Ἐν Κων) πόλει. Σελ. 256. Ὁ ἐν Κ) πόλει διακεκριμένος δικηγόρος κ. Γ. Ἀποστολίδης συνεκέντρωσεν ἐν τόμῳ τὴν μέχρι τοῦδε φιλολογικὴν του ἐργασίαν, ἀναγομένην κυρίως εἰς ἡθικοφιλοσοφικά θέματα.

Πλείστον μέρος τοῦ βιβλίου καταλαμβάνει σφοδρότατῃ ἐπὶ κίρις τοῦ α' Ὀνείρου τοῦ Γιαννίρη τοῦ Ψυχάρη. Καταφέρει καίρια κτυπήματα κατὰ τοῦ γλωσσικοῦ αὐτοῦ ἐξαμβλώματος. «Δὲν ὑπάρχει, λέγει, βιβλίον γραφὲν εἰς οἰονδήποτε ἰδίωμα, εἰς καθαρεύουσαν, ὑπερκαθαρεύουσαν, δημοτικὴν ἢ μαλλιανικὴν, μετ' ὅφους ἀνοστότερον καὶ πληκτικώτερον καὶ μετ' ὅφους ἀφορήτων». Ἡ ἐπὶ κίρις εἶνε ἀδυσώπητος ἀλλὰ καὶ δικαία, καταλήγει δὲ ὁ ἔρων συγγραφῆς τὴν μελέτην του, ἥτις καταφώρως κατέδειξε τὰ ριζικὰ ἐλαττώματα τοῦ ἔργου, βεβαιῶν ὅτι ὡς λογοτέχνης ὁ κ. Ψυχάρης κατέχει ἐν τῇ νεοελληνικῇ λογοτεχνίᾳ μίαν τῶν διακεκριμένων... τελευταίων θέσεων.»

★

Πρακτικὸς ὁδηγὸς τοῦ Ἱατροῦ καὶ τῆς Μαίας, ὑπὸ Μιχ. Γ. Καίρη ἱατροῦ τοῦ Δημοσίου μαιευτηρίου. Σελ. 877, μετὰ 535 εἰκόνων. Ἀπαραίτητον βοήθημα διὰ τὰς μαίας, αἵτινες πολλὰκις ἀναπληροῦσι τὸν ἱατρὸν. Δι' αὐτοῦ ἡ μαία ἐπιστημονικῶς μορφοῦται ἀρτιότερον. Ὁ ἐγκριτος μαιευτὴρ κ. Καίρης διαιρεῖ τὸ ὁγκώδες βιβλίον του εἰς τὸ φυσιολογικὸν μέρος καὶ εἰς τὸ παθολογικόν, πραγματεύεται δὲ μετὰ πάσης λεπτομερείας τὰ διάφορα ζητήματα τῆς Μαιευτικῆς.

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ:

Ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Μαρίκας Φιλιππίδου καὶ τοῦ κ. Γρηγ. Μουμτζίδου ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις «Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου» εἰκονογραφημένου τοῦ ἔτους 1910. Προαγγέλλεται ἡ συνεργασία τῶν κ. κ. Χατζιδάκι, Ραγκαβῆ, Μιστριώτου, Βλάχου, Μαρτζώκη, Δε-Βιάζη, Καλογεροπούλου κλπ.

★

Ὑπὸ τοῦ δημοσιογράφου κ. Σπυρ. Μουσοῦρη ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις «Ἑπανησιακοῦ ἡμερολογίου», ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ περιληφθῇ ὅλη ἡ ζωὴ, ἡ ἱστορία καὶ ἡ φιλολογία τῶν Ἑπτὰ νήσων τοῦ Ἰονίου. Θὰ περιέχῃ μελέτας, ἄρθρα, ἐντυπώσεις, περιγραφὰς κλπ. σχετικὰς, ὡς καὶ εἰκόνας.

★

«Λαϊκὴ λύρα». Ἑβδομαδιαία ἔμμετρος ἐφημερίς. Διευθυντὴς Κ. Βλαχόπουλος.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου «Κράτους» Θάνου Τζαβέλλα Ὁδὸς Ἀριστείδου 1.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Κληρικῶ.—Ὁ Πάλλης ἀκριβῶς, ὁ τῆς Λίβερπουλ μαλλιαρός, εἶνε ὁ γράφας ἐσγάτως εἰς τὸν «Πρωϊνὸν Ταχυδρομὸν» τοῦ Λονδίνου τὸν ἀγρεῖον λίβελλον κατὰ τοῦ ἐν Τούρκιᾳ Ἑλλήν. κλήρου. Ἀγνοοῦμεν ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἀπεκάρουζεν ἤδη τὸν ἀπαίστιον μεταφραστὴν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὑδριστὴν τοῦ Γένους.

Συνδρομητῇ Γ.—Μὰς ἐρωτᾶτε ἂν ζῇ ὁ Ὁσκάρ Οὐάιλδ. Κατόπιν τοῦ τελευταίου θορύβου διὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην νεκράνάστασίν του, ἐν Τουρίνῳ τὴν σὺν αὐτῇ, ὑποθέτομεν ὅτι δὲν ζῇ. Τούλαχιστον ὁ θάνατός του ἔχει πιστοποιηθῇ. Κάποιος θαλαμηπύλος τοῦ Οὐάιλδ ἔχει ἀμφιβολίας. Ὁ τάφος τοῦ συγγραφέως τῆς «Σαλώμης» εὐρίσκεται ἐν Λονδίῳ.

Παν. Ε.—Τὸ μᾶλλον διχθεδομένον βιβλίον, μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, εἶναι οἱ «Ἀθλοὶ» τοῦ Οὐγκώ.

Ἐρωτῶντι.—Τὸ ὄρθν εἶνε Κηφισία.

Χειραφετημένη.—Εἰς τὰ Ἑλθετικά Πανεπιστήμια, ἅτινα εἶνε 5, φοιτῶν 954 φοιτῶνται καὶ 1051 φοιτήτριαι. Εἴθε τῶρα εὐχαριστημένη;

Ἐρανιστῇ.—Τὰ προσλάσματα τοῦ ἀνδριάντος Παλαιολόγου ἦλθαν πρὸ μηνῶν ἐξ Ἰταλίας.

Ὁ ἀποστέλλων τὴν συνδρομὴν τοῦ ἐννάτου ἔτους ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Διεύθυνσιν, λαμβάνει δωρεὰν ἐν

λαχεῖον τοῦ Ἑθνικοῦ Στόλου.

ΤΟ ἙΜΠΟΡΙΟΝ,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις

ΥΠΟ Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντ. τῆς Ἑμπορ. Σχολῆς Πειραιῶς, συγγραφέως κλπ.

Ἔτος Α'.—Γραφεῖα: Ὁδὸς Σωτείρας 18 ἐν Πειραιεῖ
Λημοσιεύει: Μελέτας ἐμπορικὰς, οἰκονομολογικάς, λογιστικάς, παιδαγωγικάς, γεωγραφικάς, ἱστορικάς, τραπεζιτικάς, χρηματιστικάς, βιομηχανικάς, διαγωνισμοὺς κλπ.

Συνδρομὴ: Ἑτησία δρ. 5.—Ἐξωτερ. φρ. 5

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΦΑΡΟΣ

Μηνιαία Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιθεώρησις
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ

Μετὰ ἐβδομαδιαίου παραρτήματος «Πάνταῖνος»

Διευθυντής: Γρηγόριος Παπαμιχαήλ

Πραγματεῖαι ἐπιστημονικαί.—Κριτικὴ.—Ἐπιθεώρησις τοῦ Τύπου ἑλληνικοῦ τε καὶ ξένου. Ἐπιφυλλίδες ἐπικοδομητικαί, ἔθνικαὶ καὶ ἀπολογητικαί.

Ἐκαστον τεῦχος ἀριθμεῖ 100—120 σελίδας.

Γραφεῖα: Alexandrie—Egypte. Rue Gessi Pacha 10.

Συνδρομὴ ἑτησία δι' ἀμφοτέρω τὰ περιοδικὰ 25 φρ.

(Διὰ τοὺς σπουδαστὰς τῆς θεολογίας 12 1)2).